

jih je bogve koliko ločenih od žen in zaročenk, in narobe. Tretji pa s tem, da nam je prepovedano prosto govoriti in pisati.

Vsekako je bilo glede občejanja, bodisi ustnega ali pismenega, veliko napačnega. In, če je napačnost pri razumnem človeku greh, tedaj mnogo grešnega. Premnogi so vtikali jezik v zadeve in stroke, ki jih niso prav nič brigale in ki jih tudi prav nič razumeli niso. Pred lastnim pragom, kajpada, je marsikdo pustil ležati smeti celo dolgo življenje. Sedaj nam ni dovoljeno več rabiti jezikovne metle niti za lastni prag, niti za tuje pragove. Menda je sploh za vse lažje, ako jim je dano izraziti bolečino. Zelo huđa je usoda človeka, ki mora, ker je zapovedal tisti, ki ga tepe, molčati k udarcem, padajočim po njem in se sme samo še tresti. Vojna kaznuje torej tudi v tem oziru.

Vsaka kazen pa je taka, da se ž njo ali zaodstuje za prestop, ali pa ona poboljša, oziroma vzgoji kaznovane. Tako bo sedanja vojna vzgojila dvoje vrste ljudi, v kolikor ni bila v ljudeh že pred njo kal te lastnosti. Enim bo dala uzreti in si pridobiti moralno moč in jim rodila ž njo svobodo, da bodo znali molčati, kadar bo vest to zahtevala, in govoriti, kadar bo pred vestjo prav, ne glede na to, kaj se z njihovim telesom in imetjem zgodi. Drugi pa bodo kričali, kakor bi imeli devetero grl, če bo bičeva palica to velela, in molčali, čeprav bo devet lastnih hiš gorelo, ako bodo zazrli grozeč pogled onih, ki morejo škodovati, bodisi njih družini, ali njih osebni koristi, in se celo smehljali, čeprav jim bič zariše zelo vidne zatekline. Eno ali drugo torej. V gotovem številu seveda izide obojna vrsta ljudi iz vojne jezikovne sužnosti.

Slovenci želimo dobiti velik št. Stevilo moralno močnih mož, ki imajo voljo ohraniti in izpovedati in dejstvovati delo, ki odobruje prava zavest, torej Bog. V takih možeh je namreč naša rešitev. Če nam stiske, ki si jih drugod lajšajo v zbornicah, narodnih in državnih, in če nam pest porodi takih mož z neusluženo, odločno voljo, potem se našemu ljudstvu ni ničesar bati. Če umrjemo, lepša smrt bo, kakor junakov na bojišču, kajti kdaj je bila lepše vidna lepota svobodne človeške duše, kakor pri prvih kristjanih, ko so sekali telo raz nje, oni pa so ostali z jasnim obrazom pri svojih vzorih. Svoboda duha namreč ne more rabelj vzeti, ako je kdo sam ne proda.

Če pa ostanemo živi, bo naše življenje hoja dostojnih ljudi, ki znajo delati in si znajo odreči, kakor je za naše ljudstvo dobro in pred Najvišjega ošesom prav. Gorenjec.

Belgija si želi miru?

Pred kratkim so se izvršile v belgijskem ministristvu, ki se nahaja v Havru na Francoskem, nekatere ministrske spremembe. Minister zunanjih zadev je postal prejšnji belgijski poslanik v Berlinu, baron Bayens. Od tega časa prihajajo vedno glasovi, da si belgijski kralj in vlada želita miru. Kralj in vlada se zelo bojita spomladne ofenzive, ki bode na vsak način opustošila belgijsko zemljo, naj je zmagala na tej ali oni strani. A Belgija je že toliko pretrpela, da novih opustošenj ne more več prenašati. Belgijski kralj pa še je vrhutega tudi radi tega zelo ozlovoljen, ker je ravnokar videl, kako je četverosporazum pustil v najbolj odločilnih trenutkih kralja Petra in kralja Nikolaja na cedilu. Da bi nakano belgijskega kralja in vlade preprečila, je angleška vlada te dni odposlala k belgijskemu kralju lorda Curzona in vrhovnega poveljnika angleških čet na Francoskem, Sir Douglas Haiga. Počakati moramo, da izvedemo, kaj sta opravila.

Kako je na Francoskem.

Nemci se na francoski fronti živahno gibljejo. Francozi mislijo, da hočejo Nemci s tem tipanjem ob celi fronti izslediti najslabše točke, ob katerih bodo, ko pride čas, prodrli francosko fronto. Francozom je popolnoma neznano, kako velika je sedaj nemška moč na tem bojišču.

Na Francoskem začnejo polagoma izpregledovati, da so dosedaj Francozi med četverosporazumom največ trpeli. Francija je popolnoma izžrpana, rezerv nima nobenih več. Za to pozivajo francoski listi, naj sedaj Anglija, Italija in Rusija dajajo vojaštvo, a Francija, ki ima najzmožnejše poveljnike, bo dajala vodstvo. Toda temu pozivu se ne bo nihče odzval, to je gotovo. Francija je sedaj ena največjih ovir za mir. Belgijsko vprašanje je sicer težko, a bi se dalo vendar rešiti. Francija pa je šla v vojsko, da bi si priborila Alzacijo in Loterinsko, a to se ni zgodilo, pač pa je izgubila še zraven svoje najbogatejše severnoizhodne okraje. Vse vlade so gojile nesmrtno so-

vraštvo proti Nemcem ter postavljale kot svoj najvišji cilj: zopetno pridobitev Alzacije in Loterinske. A za to je sedaj težko reči: Varali smo se drug drugega, preslabi smo, da dosežemo svoj najdražji nam naračni vzor. Ljudstvo bi se uprlo, ko bi se mu odkrito reklo, da je bilo varano in da so vse naide zaman. Za to še je na Francoskem najmanj razpoložena za mir, četudi se začne pojavljati nezadovoljnost z zavezniki.

Napetost med Ameriko in Nemčijo.

Prepir zaradi potopitve „Lusitanije“ se med Severnoameriškimi državami in Nemčijo vedno ni poravnal. Kakor znano, je nemški podmorski čoln potopil „Lusitanijo“, ker je peljala iz Amerike za Angleško vojno municijo in drugo vojno gradivo. Na ladji je bilo tudi par Amerikancev, ki so utonili. Nemčija je na to strogo zapovedala poveljnikom svojih podmornikov, da dajo potovalcem dovolj časa za rešitev, predno potopijo ladjo. Izrekla se je tudi za pripravljeno, da povrne Ameriki škodo in da družinam potopljenih odškodnino. Toda Amerika zahteva, naj Nemčija prizna, da je bil napad izvršen proti doležbam mednarodnega prava, kar pa Nemčija odločno zanika in česar na noben način noče priznati. Za to še spor ni končan in sedaj je zopet napetost med obema državama velika.

Mnogi so mnenja, da pride do vojske, ako se Nemčija ne uda. Mi pa mislimo na star pregovor, da se nobena juha ne zavzije tako vroča, kakor se skuha. Stvar je ta: V Ameriki se je že začel volilni boj za predsednika Severnoameriških držav. Tudi sedanjí predsednik Wilson kandidira zopet za predsednika. Ker pa so ameriški Angleži nevoljni, da Amerika še bolj ne podpira Anglije, za to rabi Wilson v svojih govorih zadnje dni nekoliko ostrejšo besedo proti Nemčiji. Toda boj se bo končal, kakor upamo, z besedami in ne z orožjem.

Italijansko bojišče.

Od zadnjega četrtka nam je na italijanskem bojišču omeniti drzen napad naše krasne mornarice na italijanski obal in uspeh naših vrlih soških bojevnikov pri Tolminskem obmestju.

Zanimavejši nego dogodki na bojišču so zdaj dogodki v notranjosti Italije. Naši uspehi v Črnigori so nenavadno dobro streznili italijansko ljudstvo. Sedaj naenkrat vidi, da je na morju Italija že podlogla, da so na suhem laške izgube grozovito velike in da je naša fronta nezavzetna. Vidijo tudi, da jih Angleži s svojo trgovino, posebno s premogom, neusmiljeno gulijo. Po celi deželi vlada revščina, beda in pomanjkanje. In vsled tega narašča nevolja proti onim, ki so tirali italijansko ljudstvo v nesrečno vojsko. Le puške še branijo, da ne pride odkrito do revolucije. Sedanje ministrstvo čuti, da se nevolja obrača proti temu in za to se že slišijo glasovi, da bo sedanje ministrstvo Salandra-Sonino odstopilo. Mi sicer ne verjamemo, da se bo to že zdaj zgodilo, a ti glasovi so nam znak notranje nezadovoljnosti. Ljudstvo hoče kruha in ne vojske.

Ta tečen baje pride francoski ministrski predsednik Briand v Rim na posvetovanje. O čem se bo posvetovalo, se seveda zagotovo ne ve, a meni se, da bo Briand v imenu četverosporazuma zahteval, da tudi Italija pošlje svoje vojaštvo pred Solun. Mnogo italijanskih listov, ki so prej držali z vlado, piše sedaj proti temu podjetju in proti vladi sploh. Sedanje ministrstvo torej tudi časopisja nima več v oblasti.

Zopetni napad našega brodivja na italijansko obal.

Izlikor bolj se razteza ofenziva avstrijskih čet proti južni Albaniji, toliko bližji in nevarnejši sosedje smo Italiji. Italijanska izhodna obal je vedno bolj izostavljena našim napadom. Naše vojno brodivje, dasiravno nekoliko manjše kot italijansko, pripravlja Italijanom vedni strah. V četrtek, dne 3. februarja, skupina našega vojnega brodivja — večinoma križarke, napadla italijansko izhodno obal vstric Kotorja. Obstreljevala in težko poškodovala je kolodvore v Ortoni in San Vito, več skladišč in tovarne v tem okrožju, kakor tudi plavajoče dvigalo. Uničila je železniški most čez reko Arielle, severno od Ortone. Po obrežjevanju se je v mestu San Vito opazil požar. Skupina križark se je nepoškodovano vrnila.

Mesti Ortone in San Vito ležita v pokrajini Chieti, na črti Jakin-Brindizi. Naše vojno brodivje je ta dva kraja tudi pri prvem „obisku“ italijanske obali, dne 25. julija 1915, močno obstreljevalo.

Naša moč ob Adriji

Radi napada našega vojnega brodivja na laško obal dne 3. febr. se Italijani zelo hudujejo na svoje vojno brodivje, ki si niti s pomočjo francoskih in angleških ladij ne upa napasti avstrijskih ladij ali naše obali, List „Italia“ n. pr. piše: „Moč avstrijskih postaj ob Adriji je izredno velika. Če bi prišlo italijanskemu tudi močno francosko in angleško brodivje v Adriji na pomoč, je nemogoče vsaj nekoliko zrahljati avstrijske postojanke. Avstrijske postojanke se še bolj ojačujejo vsled pridobitve novih važnih točk ob albanski obali znatno in dan za dnevom.“ — V švicarskem listu „L'oeuvre“ piše italijanski mornariški strokovnjak, da napadi slabejšega avstrijskega brodivja na italijansko obal spravljajo brodivje Italijanov, Francozov in Angležev v veliko sramoto. Omenjeni list pravi, da naši napadi dokazujejo, da Avstrija kljub 18mesečnem bojevanju obvladuje Adrijo.

Pri tolminskem obmestju.

Manjši avstrijski oddelki so dne 4. febr. pri tolminskem obmestju tako srečno napadli italijanske postojanke, da so se morali Italijani umakniti daleč nazaj proti zahodu za cesto Čiginj-Selo. S tem se naši vsekali močno rano v italijansko bojno črto. Ujetih je bilo večje število Italijanov.

Kaj bo, če Avstrijci prebijejo soško fronto?

Italijanska vlada je, kakor poroča list „Corriere della Sera“, odklonila svojo pomoč pred Solunom, Egintu, Dardanelah itd., ker nujno rabi svoje čete ob Soči kjer je italijanska fronta že baje resno ogrožena. Če bi torej Italijani odposlali del svoje armade ob Soči Francozom in Angležem na pomoč, bi se po mnenju italijanskih listov fronta ob Soči takoj prebila in avstrijske čete bi se razlile kot povenjen na Benečansko. To pa se ne sme zgoditi, radi tega se mora italijanska bojna črta ob Soči še ojačiti. V resnici so naše čete že dosegle zahodno od Sv. Lucije in pri Tolminu lepe uspehe in smo posebno naše postojanke pri tolminskem obmestju v velikem polkrogu potisnili dalje proti zahodu. Švicarski list „Journal de Geneve“ zelo resno vprašuje generala Kadorna: Italijanski generalni štab, kaj bo, če Avstrijci prebijejo soško fronto? Italijanska armada se bo morala od Adrije do švicarske meje umakniti z dosedanjih postojank.

Italijani izgubili tri četrt milijona mož.

Švicarski list „Züricher Zeitung“ piše dne 7. febr.: Italija je izgubila dosedaj v osemmesečni vojni okroglo 750.000, t. j. tričetrt milijona mož. Padlo je dosedaj že več kakor 250.000 mož. Ko je italijansko ljudstvo izvedelo za te ogromne izgube kljub temu, da italijanska vlada ne priobčuje nobenih seznamov o izgubah, se ga je polastila velika klavernost. Zlasti v južno-italijanski pokrajini Romanji narašča nevolja proti vojni od dne do dne. V tej pokrajini je že prišlo med upoklicanimi rezervisti do uporov, katere so morali udušiti z vojaško silo.

Nadvojvoda Leopold Salvator pri Hrvatih.

Profesor Lovrič poroča z italijanskega bojišča med drugim: In zopet priznanje junaski deci hrvatske majke! Došel je Nj. c. in kr. Visokost prejasni gospod nadvojvoda Leopold Salvator, ljubimec našega Zagreba, da se divi svojim Hrvatom iz Banovine in Dalmacije. Prav zanosno je govoril o njih, obsul jih s pohvalo, koval jih v zvezde, ni se mogel nadeviti njihovemu držanju in junaštvu. Ko je godba zasvirala ličko koračnico, jo je prejasni gospod sam spremljal s petjem. Pred odhodom je pristopil k bataljonu našega Turudije, z lovorem ovenčanemu. Zanosno je čestital našemu Turudiji na njegovih junaskih doletih. Na to je vsakega našega odlikovanega moža napeljal hrvatski. Naši junaki so napravili na Nj. c. kr. Visokost v vsakem pogledu zares prediven v.

Novi upoklici v Italiji.

Italijanska vlada je zaukazala, da morajo biti vsa šolska poslopja srednjih šol pripravljena za nastanjenje vojaštva. Na srednjih šolah zlasti v gornji in srednji Italiji se bo zaključil pouk v najkrajšem času, iz česar se sklepa, da bo Italija upoklicala podorožje več novih letnikov.

Izmenjava invalidov med Avstrijo in Italijo.

Italijanski list „Tribuna“ piše: S posredovanjem Rudečega križa je bila med Avstrijo in Italijo podpisana v Bernu na švicarskem pogodba, da bodo

izmenjani med Avstrijo in Italijo vsi ujeti vojaki-invalidi. Začetek izmenjave je določen na prve dni mesca aprila. Če nas le Italijani ne bodo ogoljufali, — kakor se dosedaj pri vsaki pogodbi.

Gora Rombon je trd oreh.

Kadet Jožef Ferik, doma iz Ceršaka pri St. Ilju v Slov. gor., piše našemu uredniku dne 26. jan. z bovske kotline:

Pri nas se imamo zmiraj fletno. Kako tudi ne, to pa nam delajo laški in naši topovi koncert. In 23. jan. so nas Lahi še začeli zabavati z napadanjem. Tu pri nas v bovski kotlini pač nikdar ne smemo biti brez veselih uric. Laha nabijati, to je naše največje veselje. Zadnjič bi nas ti polentariji, kar jih še je tu, radi iznenadili. Napadli so nas na pobočju Rombona s precej močnim oddelkom, češ, hajdimo gledat, kaj delajo „Austriaci.“ Pa predno so nam prišli pod okno, tiho se plazili kakor kače po tleh, jih je izdala naša raketa in zagledal jih je stražar. In naš mešan pevski zbor je začel peti tiste lepe poskočnice, ki so kot nalašč za pustni čas. Začel je sopran — naše ljubice-puške, tem je sledil alt, usmiljenke strojnice, bas ročne granate in mine. Pa tudi tenorja, onega visokega mislim, ni manjkalo! Naši ga niso zmogli, pač pa so pomagali Lahi, ki so upili: „Ostije, ostije, o madona, mama mia!“ In glasneje je zapel naš alt in premagal sopran laških cev, in mi smo pa bili veseli. To so jih dobili Lahi po buči. Ob 12. uri pa so jo mahnil naš tja „proti Preski“ in so Lahom še vzeli vas „Sicengraben“, vaške fante in njih ljubice pa ugrabili in zabrali! Ujetnikov je precejšnje število. Kar so želeli, to se jim je izpolnilo. Radi bi bili videli Triglav od blizu in so ga.

In danes? Poglej po skalah, vidiš polno mrličev in od njih črno, strnjeno kri. Rombon je trd oreh in „Austriaci maledeti“ so trda skorja. Ja, slovenski alpinci, to so Ti junaki! In kako so ponosni, če smejo z zavihanimi krivci iti v laško „vas“ kletih sovragov in jim ugrabiti „ljubice.“ Pa vedno so veseli in dobre volje. Res, ponosni smo na nje! Petje, to je njihovo največje veselje. Med najhujšim gromenjem topov slišiš peti kakšno okroglo. „Slovenski fantje mi smo mi, pa po naših žilah teče kri, teče kri za domovino. Slovenska dekleta zbiramo, pa po drugih se ne oziramo, saj najlepše so Slovenke!“ Kadar pojejo to pesem, tedaj jim žare oči, in gorje njemu, ki bi nameraval jim uporekati. Vidiš, taki so naši slovenski vojaki! Lahko rečemo, da so ponos naše domovine!

Krogle preženejo oblake.

Poddesetnik Jožef Stukelj, doma iz Virštanj, piše dne 27. januarja svojim starišem sledeče:

Dnevni dogodki postajajo na italijanski fronti vedno resnejši. Ali tudi sedaj slišite našo muziko in bobnanje? Zares, gromi kakor ob hudi uri. Po noči in po dnevu brez prestanka se vprašujejo možnarji drug drugega, kateri bo dal več glasov in katerega jedro bo bolj učinkovalo. Kateri so boljši, naši ali sovražni? Z mirno vestjo smem reči, da v tem oziru naši sovražnika daleč presegajo, kar ga pa seveda jezi. Za to pa se repenči ter razbija na vse pretege, tako, da, ako bo še dolgo tako delal, bo kmalu razbil kraške pečine in bo na teh goličinah sčasoma postalo rodovitno polje. Prepričan sem, da slišite sedaj glasneje bobnenje in tudi v časnikih berete o našem napredovanju. Včeraj smo zopet ujeli nekaj nad 1100 Lahov. Seveda ni to prvič, odkar smo tukaj.

Kakšno pa imate sedaj vreme doma? Tukaj je prav prijazno. Solnce sije vsaki dan in prav toplo je. Ako se včasih pokaže kakšen oblak na nebu, ga kmalu razženejo smrtonosne krogle, ki neprestano režejo zrak in ga čistijo s svojim zverinskim tuljenjem in plašijo pomladanske ptičke. Tudi pomladanske rože sem že videl, seveda samo v takih krajih, koder še niso rovale sovražne krogle.

Človek se vsega naveliča in tudi jaz sem se že naveličal družbe, katero mi dela nasprotnik s svojimi trdimi pozdravi. Temna noč je, sedaj nas ne vidi, da bi nas prišel pogledat. Za to nam samo od daleč pošilja pozdrave, ki pa vendar včasih pridejo še toploti do nas. Včeraj nas je bil prišel gledat in sicer z zračnim motorjem se je napotil proti nam. Seveda smo ga še pravočasno pozdravili s trdim jeklom. Odkuril jo je žalosten nazaj. Menda je šel Nikito vprašati, kaj naj sklene z nami mir, češ: Saj ni z Avstriji ničesar opraviti.

Sprejmite mnogo pozdravov!

Odgovor slovenskim mladenkam in ženam.

Naš prijatelj nam piše s fronte ob Soči:

Odgovor, pozdrave in zahvalo dekletom in ženam iz Stranice na njih navduševalni članek v „Sl. Gospodarju“!

Vaš odgovor na naš dopis od dne 30. grudnia l. l. nam je globoko segel v srce ter se tudi vsi stražniki Soče najsrčneje zahvaljujemo. Prečitali smo ga z največjim veseljem in pozornostjo. Kakor nam ve obetate, da si bodete same pomagale pri napornem delu, dokler stojimo slovenski fantje in možje na straži ob Soči, vam tudi mi svetujemo, da potrpežljivo prenašate vse napore ob času vojske ter nas podpirate z molitvijo, dokler ne vržemo hudobnega sovražnika v sinje morje, katere se nam že tako laskavo

ponuja ter nam ob solnčnem zahodu pošilja kakor goreče žarke iz zlatega ogledala. Poprej pa še bomo na Vašo željo solili nekaj polente z najfinejšo svinčeno soljo. Ko se pa vrnemo, si bomo zopet enkrat prijateljsko stisnili roke ter zajeli našo tako milodonečo pesem „Lepa naša domovina.“

Omenim še, da so nam prideleni fantje druge narodnosti. Ob vsaki priliki se sliši prepevanje slovenskih Stajercov. „Slovenski Gospodar“ nam je tudi najbolj priljubljen list, na katerega že zmiraj ne strpno čakamo, da nam donese novice od dragih domačih. Kakor se je dozdal pokazalo, nam bo to leto prineslo veliko zmage na vseh bojiščih. Vseposod gre izvrstno naprej. Zmaga mora biti naša, čeravno tuintam kakšen dober mladenič ali skrben oče daruje najdražje na oltar domovine.

Iskrene pozdrave pošiljajo vsem slovenskim dekletom in ženam: Ivo Vihar, računski podčastnik, in več drugih.

Albanija.

Zračni napad na Drač in Valono ter zavzetje Kruje sta edina važnejša dogodila zadnjih dni na albarskem bojišču. Naše čete, ojačene z nam prijaznimi Albanci, stoje kakih 20 do 25 km pred Dračem in sicer na južni strani reke Išmij. Domneva se, da se je na tem bojišču nadejati važnih vojnih in političnih dogodkov. Glavni boj se bo vršil za Valono. Borba za Drač je le nekaka predigra. Italijani s pomočjo ostankov srbske in črnogorske armade z mrzlično naglico utrjujejo Valono, kateri se od severno-izhodne strani približujejo Bolgari, ki so zasedli mesti Elbasan in Berat. Italijani bodo pred Valono napeli vse sile, da obdržijo to naravno utrjeno mesto, ki je pravzaprav njihova zadnja močna postojanka na albarski zemlji in obtem velikega pomena za gospodstvo nad Adrijo. Veliki angleški list „Times“ je nedavno zapisal znamenite besede: „Kdor ima Valono, ima Adrijo.“ Radi tega se bodo Italijani močno potrudili, da obdržijo Valono.

Prodiranje proti Draču in Valoni je združeno z ogromnimi težavami. Potov ni skoro nobenih, in še tisti so tako slabi, da se našim četam z največjimi naporji komaj posreči priti na član nekaj kilometrov naprej. Mogoče bo sedaj malo boljše, ko so naše čete po zavzetju Kruje že dosegle preko Debarja in Gostivarja zvezo s četami v Makedoniji.

Mesto Kruja v avstrijski lasti.

V petek, dne 4. febr., so avstrijske čete, ki prodirajo iz severne v srednjo Albanijo, zasedle mesto Kruja, ki leži južnoizhodno od Lješa. Prednji naši oddelki pa so že došli do srednjealbarske reke Išmij, ki se severno od Drača izliva v Adrijo. Kruja ima slavno zgodovino. Nekdaj je tukaj bila trdnjava, ki je pred kakimi 460 leti bila glavna opora za Skanderbega, slovečega branitelja albarske svobode zoper Turke. Ta junak, ki je umrl leta 1468 v Lješu, kjer je njegov grob, se je celo vrsto let hrabro in vstrajno ustavljal prodirajočim mohamedanom.

Spopad pred Dračem.

List „Idea Nationale“ poroča iz Drača, da so se ob reki Išmij dne 6. febr. spopadle prednje avstrijske čete s srbskim poizvedovalnim oddelkom. Srbi so se morali umakniti. V Drač je baje došlo zadnje dni 2000 črnogorskih vojakov s 3 generali in 14 drugimi častniki.

Albanski rodovi na naši strani.

Iz Drača se poroča, da so se vsi albanski rodovi izjavili, da se hočejo boriti na strani Avstrije. Katoliški rodovi korakajo kot prednje čete naše armade proti Italijanom. Ob reki Išmij so te čete že došle do Jadranskega morja in so se spoprijele s četami Esad-paše.

Naši letalci napadli Drač in Valono.

Naša pomorska letala so obstreljevala in sicer dne 25. jan. 5, dne 27. jan. 2 in dne 1. febr. 3 Drač in posebno tabore s šotori pri mestu; učinek je bil uničujoč, vrnili so se vselej nepoškodovana, dasi so jih ljuto obstreljevale baterije na suhem in tudi vojne ladje.

Valono so obstreljevala dne 2. febr. 3 pomorska letala, ki so zadelala večkrat pristaniške naprave in tabor šotorov. V ljutom ognju baterij na suhem in na lađjah je bil zadet motor nekega letalca dvakrat. Letalo je bilo prisiljeno, da se je zato spustilo na morje. Voditelj skupine, linijski lađjni poročnik Konjevič se je, ne da bi se količkaj obotavljal, takoj spustil poleg poškodovanega letala na po burji močno razburkano morje. Posrečilo se mu je, dasi so streljale baterije na Sazenu in dasi sta se približevala 2 sovražna torpedna rušila, da je rešil dva letalna častnika, ki sta ostala nepoškodovana, v svoje letalo in da je temeljito pokvaril poškodovano letalo, na-

kar je zopet zletel kvšku s podvojenim moštvom ravno še v pravem času in da se je vrnil nepoškodovan po letu 220 km v Kotor.

Grčija.

Grška ni poslala, kakor je poročal četverospozrazum, vojakov domov na stalen dopust, ampak le za gotovo število dni, da se opravijo sedaj potrebna gospodarska dela. Četverospozrazum, ki je zasedel razven Soluna še več drugih vojaško važnih točk na Grškem, bi zelo rad videl, da se izvrši demobilizacija. Potem bi se dala Grška lahko in brez lastne nevarnosti zadržati. Toda tako pametni, kakor četverospozrazum, so Grki tudi in za to izjavljajo vladni listi, da Grčija ne odloži orožja, ker hoče biti pripravljena, da brani svojo nepristranost.

Četverospozrazum se maščuje nad Grčijo s tem, da vedno bolj ovira dovoz živil in drugih potrebščin. Med grškim ljudstvom za to narašča nevolja proti četverospozrazumu, vendar še jih je vedno tudi prav veliko, ki držijo z Venizelosom in pravijo, da je to kazen za grško zadržanje proti četverospozrazumu. Še vedno torej ni upati, da bi se Grčija postavila ob našo stran.

Grška strada.

Rimski časnik „Messagero“ javlja iz Sirakuz: Grški potniki pripovedujejo, da po celem Grškem vlada velika druginja. Ker manjka premoga, trgovske ladje ne morejo voziti. V Kavali imajo živil samo še za osem dni. Začelo se je izseljevanje v velikem številu.

Pred Solunom.

Valona in Solun sta tisti dve točki, o katerih se sodi, da bota kmalu pozorišče novih važnih dogodkov. Poroča se, da so se dne 6. febr. južno od jezera Dojran vršili manjši spopadi med našimi in francoskimi četami. Vest iz Soluna in Aten pa zatrjujejo, da se na obeh straneh pripravljajo na ofenzivo. — Atenski list „Athina“ poroča, da se že vršijo pogajanja zaradi vkorakanja bolgarskih čet. Tudi Turki, ki stoje na izhodnem krilu naših zaveznških armad, se ojačujejo in pripravljajo za napad na angleško-francosko krilo. Izpred Dojrana in Bitolja, kjer stoji glavna sila avstrijskih, bolgarskih in nemških čet, se poroča o velikem premikanju posameznih oddelkov. V Bitolji je že baje došel general Makensen, da vodi napadalno prodiranje proti Solunu.

Naši in nemški zrakoplovi skoro dan za dnevom mečejo na Solun, in sicer na vojaške stavbe in naprave francosko-angleške armade, z velikim uspehom bombe. Dosedaj povzročena škoda se ceni že na 10 milijonov frankov. Ubitih je že čez 50 oseb.

Srbija.

Srbska armada, ki je zbežala iz domovine, se ne nabaja več na Krku, ampak na otoku Vido vstric Krfa. Na Krku se nahajajo baje samo kralj Peter in kraljevič Aleksander ter vlada s Pašičem. Polpčaj Srbov na otoku Vido je zelo žalosten. Pomanjkanje in razne bolezni so stalni srbski gostje. Vsak dan umrje mnogo ljudi, ki radi prestanega gladu ne morejo več sprejemati nobene hrane. Kralj Peter in Pašič se bosta baje prihodnje dni podala v Rim, kjer se bo vršilo važno posvetovanje. Na dnevnem redu je tudi: pomoč Srbiji. Četverospozrazum se brani dati srbski vladi še nadalje podporo in predujeme. — Srbska skupščina se bo v kratkem zbrala v francoskem mestu Nizza. — Pri Solunu je, kakor se poroča iz Aten, do 25.000 Srbov, pred Valono pa hočejo spraviti Italijani 30.000 srbskih vojakov. — Srbi polagoma spoznavajo, kdo je Srbijo pahnil v nesrečo. Profesor Popović očita v listih, da je poleg Rusije glavni krivec srbskega propada Anglija, katera je šele tedaj poslala svoje čete v Makedonijo, ko so že bili Avstrijci gospodarji Srbije.

Kako je sedaj v Srbiji?

Soljski listi poročajo, da se je srbsko prebivalstvo docela privadilo avstrijske vlade in dobro mara Avstrijce. Edino Madžarov srbsko ljudstvo ne vidi rado. Naša vlada je izdala razne odredbe, ki so zelo na mestu. Tako je n. pr. stopila v veljavo vladna odredba, da se smejo klati teleta le z dovoljenjem po-rejenega vojaškega načelnika. Na ta način hoče naša vojaška uprava, da bi se živinoreja v Srbiji zopet povzdignila. Tudi vojaštvo ne sme od srbskih kmetov ničesar s silo zahtevati. Tam, kjer primanjkuje žita in moke za prebivalstvo, poskrbi vojaška uprava, da se pomanjkanje odpravi. Srbija je podobna sedaj velikemu mravljišču. Srbi, naši vojaki, drugi delavci in ujetniki delajo na vseh konceh in krajih ceste, mostove in železnice. Požgane vasi se gradijo nanovo. Posebno skrb pa obrača vojaška uprava rudarstvu. Srbija je bogata na rudah. Srbi so iz-